

????????? ?????? ?????????? : ?????? ? ?????????? ??????????????, ??????????
?? ?????????????????????? ?????????? « ?????? » ?? 2023 ?.

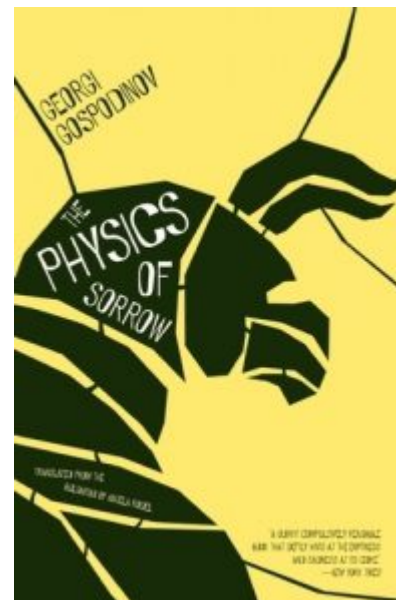
Description

Георги Господинов е световно известен български писател и поет, автор на нашумелия роман „Времеубежище“ (или *Le Pays du Passé*, изд. „Галимар“, в превод на Мари Врина-Николов). Романът му спечели Международната награда „Букър“ през май 2023 г. – престижна британска награда, която се дава за най-добър роман, преведен на английски език. Наградата не само допринесе за повишаването на международния авторитет на Г. Господинов, но също така подчерта колко е важна преводаческата дейност, тъй като наградата бе присъдена на автора и на неговата преводачка Анджела Родел.

„Времеубежище“ ни потапя в света на „клиника за минало“, предназначена за пациенти с Алцхаймер. Всеки етаж на заведението предлага пътешествие в миналото за тези, които са изгубили паметта си. Този блестящ роман, изпълнен с ирония и меланхолия, разглежда един съществен съвременен въпрос: какво се случва, когато загубим спомените си? Книгата изследва отношението ни към бъдещето чрез увлекателен сюжет.

Г. Господинов, един от големите писатели на съвременната европейска литература, понякога е определен от медиите като „източния Пруст“. Той е най-превежданият български писател, като творбите му са достъпни на 25 езика. Успехът и влиянието му отвъд границите на България подчертават богатството на българската литературна сцена, която може да се похвали със силна поетична традиция.

В това ексклузивно интервю за „Regard sur l'Est“ Г. Господинов споделя мислите си за писането, за мястото на българските писатели в тяхната страна, за трудностите, с които се сблъскват и за ценните си отношения с преводачите. Творбите му изследват паметта, историята и идентичността, а гласът му достига отвъд националните граници до читателите по целия свят.

Regard sur l'Est : Как и защо започнахте да пишете?

Георги Господинов : Започнах да пиша неприлично рано, още като дете. Бях на около 7. Причините бяха страх и известна самота. Първото нещо, което записах, беше един страшен сън, кошмар, който се повтаряше вечер след вечер. Забелязах, че след като го записах, никога повече не го сънувах. Сега, 48 години по-късно, мога да добавя, че и никога не го забравих. Това е цената на писането, спасява от кошмари, но и създава памет за тях.

Какво място и внимание се отделя на българските писатели във Вашата страна?

Българските писатели винаги са играели ключова роля в българската история и по правило са имали доста трагичен живот. Повечето от тях умират млади или се самоубиват и това е особено видимо в началото на 20 век. Но ако питате какво място отделя държавата на българските писатели, то е твърде скромно и незавидно. Държавата не обича много да чете. Но трябва да кажа, че ние имаме един прекрасен празник, посветен на славянобългарската писменост, на кирилската азбука – 24 май, любим на поколения българи. Случи се така, че международната награда Букър беше връчена в Лондон тъкмо преди този празник. И никога няма да забравя

радостта и въодушевлението дни наред на българските читатели. Общност, който празнува литературата и може да се събере около книга, струва ми се, има бъдеще.

С какви трудности се сблъскват в България?

Не е лесно да си български писател в чужбина. Но също толкова нелесно, а може би и по-трудно, е да си български писател в България. Малко български писатели могат да живеят само от писането си. Тиражите по принцип не са твърде големи. Политическата ситуация е такава, че не позволява на писателя да потъне спокойно в собственото си писане, особено ако има позиция. Както навсякъде количеството хейт по мрежите е твърде голямо. А литературата иска друго, бавно време и концентрация както при писателя, така и при читателя. Но не само в България е трудно. На фона на това, което се случва по света, и войните днес нямаме никакво право на оплакване.

Каква е българската литературна сцена?

Българската литературна сцена е пъстра и жива с много различни посоки на развитие. По традиция ние имаме много силна поезия, това, струва ми се, е най-силният жанр исторически в нашата литература. Към това бих прибавил и краткия разказ. Вероятно е свързано с богатата устна култура от последните два века. Един от най-добрите разказвачи на истории и автор на кратки разкази е Йордан Радичков, който също е публикуван на френски преди години.

Какво е усещането да си международно признат автор, особено във Франция?

Радвам се, че още първият ми роман „Естествен роман“, беше забелязан и оценен от френската критика. За романа „Физика на тъгата“ помня няколко много силни отзива, сред които и този от известния философ Жан Люк Нанси. Новият роман „Времеубежище“, публикуван от „Галимар“, също се радва на интерес, особено след Международния Букър. Щастлив съм да имам много добър преводач на френски – Мари Врина-Николов. Но не мисля, че книгите ми имат чак много голям успех във Франция или поне не такъв, какъвто в други страни.

Какви са отношенията Ви с Вашите преводачи?

Преводачите ми са най-добрите читатели, които съм имал. С повечето от тях съм приятел. Така е с френската ми преводачка, но и с тези на италиански, датски, немски, испански, полски и пр. Обичам също така да съм в непрекъснат разговор с преводача, да помогна, ако мога. Разменяме си непрекъснато писма с въпроси и коментари по превода. Вярвам на преводачи, които имат въпроси.

С коя книга се гордеете най-много, защо?

Вълнувал съм се за всяка една от книгите си и съм оставил част от себе си в тях. „Естествен роман“, като първия роман, който написах, беше много специален за мен. „Времеубежище“ ми донесе най-много радост и признание. Считаю романа „Физика на тъгата“ за една от най-важните си книги. Любимият ми жанр са разказите, имам три книги с разкази, някои от тях са преведени на френски и изчерпани. Надявам се един ден да направим том с разказите ми от различни книги, които да предложим на френския читател. Мисля, че има завръщане към жанра на разказа, както и на есето. Есето е естественият жанр на кризисните времена, в които живеем.

Коя книга ви е отнела най-много усилия? Защо?

Най-дълго във времето писах „Физика на тъгата“. Може би защото се опитва да разкаже и да смеси една родова история, обхващаща целия XX век, и една история на тъгата от Минотавъра до наши дни. Не се пишат лесно такива книги.

Какви са бъдещите Ви проекти?

Подготвям се за писането на един роман. Трябва да открия само време и убежище. Иначе продължавам да размишлявам над случващото се в света, пиша есета, които един ден трябва да намеря време и да ги събера в книга.

Снимка : © Асен Слим.

Благодаря на Мари Врина-Николов за корекцията на текста и безценните й съвети.

* Асен Слим е професор по икономика в Националния институт за източни езици и цивилизации – INALCO ([Блог](#)).

[Линк към френската версия на статията](#)

[Линк към английската версия на статията](#)

Цитирам тази статия: Асен Слим (2024 г.), „Писането което спасява : среща с Георги Господинов, носител на Международната награда „Букър“ за 2023 г.“, *Regard sur l'Est*, март 9.

DOI

10.5281/zenodo.17849255

[Back to the top of the page](#)

date créée

09/03/2024

Champs de Méta

Auteur-article : Assen Slim*